

Kedves Testvérek!

Az ApCsel sorozatban a legutóbbi vasárnap Pál és Barnabás útjának elválásáról hallhattunk. Ahogy meghasonlás támadt köztük, nem értettek egyet valamiben, más irányba haladtak tovább. Isten munkája azonban nem állt meg, ment tovább. Isten ereje nem gyengült meg. Az Ő terve él, viszi tovább az evangéliumot, hogy mindenkihez eljusson az örömhír, az élet üzenete. Gyönyörű és különleges, ahogy Isten vezet, az apostolok pedig szolgálnak, engedelmeskednek és mindenféle jókat élnek át. És hányszor hallom beszélgetéseim során emberektől azt: nem értem, mit szeretne Isten. Merre vezet, mit akar és egyébként is... Mi a terve? Miért pont az, miért pont arra? Miért akkor, miért nem más az idő, az út, minden... Nagy csalódások és kiábrándulások vannak ebben: már nem értem, nem vezet, nem tudom, mit akar, ellentmondásos... elhidegülő kapcsolat, kihűlő szív. Mélyen bele lehet bonyolódni abba a kérdésbe, mi Isten vezetése és mi nem? Hogyan lehet megérteni és félreérteni? És most itt van előttünk egy történet, ahol minden olyan egyszerű. Olyan egyértelmű... Persze ez csak látszólag egyszerű és egyértelmű. A történet folyamatában ott tartunk, hogy Pál úton van, valami új készülődik, a jeruzsálemi nagy apostoli zsinat, döntés üzenetét viszi, látogatja a már megalapított gyülekezeteket, és közben olyan fordulatok is történnek, amire nem számított. A felolvasott szakaszban Timóteus szolgálatba kapcsolódását láthatjuk, illetve azt, hogy vezette Isten Pálékát egy egészen új irányba az evangéliummal: Európába. Két síkon szeretnék foglalkozni ma az Igével nagyon egyszerűen: AKKOR és MOST. Mindkét síkon azt szeretném, ha látnánk és feltennénk kérdésként: Mire hív az Isten? és Hogyan vezet az Isten?

I. AKKOR

I.1. Mire hív Isten?

Nagyon fontos volt Pál és a többi apostol számára is tudni azt és élni aszerint, hogy mire hívta őket az Isten? Ez olyan egyszerű és hihetetlenül fontos kérdés ahhoz, hogy a helyükön legyenek, hogy ne legyenek üresjáratok, hiábavaló utak. Legegyszerűbben és leginkább **engedelmes követésre hívja őket Jézus** illetve arra, hogy vigyék az evangéliumot, hirdessék azt, tegyenek csodákat, amikor Isten arra indítja őket, gyógyítsanak betegeket, tanítsanak, hirdessék Isten országának eljövételét, Isten uralmát a világban. Mindezt megkapták korábban a személyes elhívásukban, Jézussal való találkozásukban... Küldetésben vannak, hiszen nem magukról beszélnek, nem magukat hirdetik, hanem az értük is meghalt és feltámadt Krisztust. Mit jelenthetett vajon számukra a misszió, a küldött-i lét? Ami biztosan **JELLEMZI ŐKET** az Ige alapján, az a **megragadottság**: valami történt velük, amiről beszélni akarnak, amit tovább akarnak adni. Van üzenetük, van mondanivalójuk. Van egy **világos céljuk** is: menni, minél több helyre, tovább, haladni, vinni az örömhírt. Mindeközben valahogy az is látható, hogy **nem felejtenek el a földön járni**, reagálni az őket körülvevő helyzetekre, és küldöttként is embernek maradni... Isten arra hívja az apostolokat, hogy legyenek az Ő küldetésében és akkor úgy fognak történni a dolgok, ahogyan történniük kell. Pál számára fontos volt, hogy a Jeruzsálemi apostoli gyűlés határozatait, döntését, irányelveit egy levél formájában elvigye a gyülekezetekhez. El is jut ez a levél Pálék által sokfelé, ami úgy tűnik, erősítette a gyülekezetek összetartozását, egységét, szilárdította hitüket. Ebben a döntésben egyébként (15. fejezet) nagy szerepe volt magának Pálnak is. Megmutatkozott jellemének meghatározó vonása, melyet Luther így jellemez: erős volt hitben és gyengéd a szeretetben. Érdekes azt is látnunk, hogy a második missziói útra Pál azért indul, hogy meglátogassa a gyülekezeteket. A meglátogatás, gondozás, pásztorolás fókuszja ez elsősorban, nem az új gyülekezetek alapításáé. Isten persze mást is tervezett... ezzel együtt fontos, hogy az érett felnőtt korra való eljutás és a fejlődés nyomon követése, egyfajta után követés fontos az apostol számára. Ez is Isten munkájának a része!

MIT TESZNEK? Ezen az úton Pál megérkezik Lisztrába, ahol már járt az első missziói út során is. Nem is gondolja talán, mire hívja itt az Isten! A korábbi itt léte során alakult a gyülekezet, feltehetően akkor tért meg Timóteus anyja, nagyanyja. Ez kb. ez előtt az esemény előtt 5 évvel volt. Timóteus apja görög, a „volt” megjelölés többek szerint arra utal, hogy ekkor már nem él. Isten pedig arra hívja itt Pált, hogy Timóteust vonja be a szolgálatba. Így ahogy Barnabás szerepét Szilász vette át, Márkét Timóteus. Mi ennek a szolgálatba lépésnek az ára? Pál Isten vezetését látja abban, hogy ahhoz, hogy Timóteus, a görög és zsidó származású testvér eszköz lehessen mindkét irányba, körül kell metéltetnie. Ez azért is jelentős, mert a 15,1-ben az antiókhiai judaisták mélységesen felingerelték Pált. Ennek ellenére itt belátja, hogy ez az út. Általában a körülmetélkedés ellen felemeli a szavát a Galata levélben is (Gal 1, 6-9; 3, 1-5; 5, 2-6). Itt azonban másra hívja őt Isten. Fontos látnunk, hogy Pál a körülmetélkedés kérdésében nem következtelen. Sőt! „*Miután a jeruzsálemi gyűlés határozottan leszögezte, hogy a körülmetélkedés nem feltétele az üdvösségnek, Pál bizonyos esetekben kész volt engedelményeket tenni. Timóteusnak nem kellett körülmetélkednie ahhoz, hogy Isten előtt elfogadásra találjon, de ajánlatos volt megtennie, ha bizonyos embereknek is meg akart felelni.*” – azaz el akarta őket érni az evangéliummal. A tisztán görög származású Titusszal ezt nem tette meg, nem metélte körül! (Gal 2, 3) Hosszú távon egyébként Isten igazolja Pált, hiszen Timóteus „bevált” a szolgálatban. Timóteusról így ír Pál a Filippi levélben: „Mert nincs mellettem hozzá hasonló lelkületű, aki olyan őszintén törődne ügyeitekkel; mert mindenki a maga dolgával törődik, nem pedig Krisztus Jézuséval. De ti is tudjátok, hogy kipróbált ember ő, és mint apjával a gyermek, úgy szolgált velem az evangéliumért.” Fil 2, 20-22 Timóteus a hűséges, megbízható munkatárs- persze ez utólag derül csak ki. Ezután jön csak a második történetben az újabb érdekes kihívás: másfelé kell menni, másfelé kell haladni. Isten engedelmességre, követésre hívja Pált és olyan ráhagyatkozásra, ami tényleg, szinte lépésről-lépésre történő vezetést jelent. A macedóniai misszió kezdete fordulópontra a missziói utakban. A második missziói út fontos állomása ez. Az európai átlépés ugyanakkor nem jelentett olyan értelemben határátlépést, hogy Ázsiából Európába lépni egy „demarkációs vonal” átlépését jelentette volna. Mindkét terület a Római Birodalom része volt. Pál nem akar Európába menni, de a Lélek erre indítja őt. Nem is tudja, mekkora a jelentősége a későbbiekben ennek a lépésnek. A többszöri akadályoztatás után A macedóniai férfivel kapcsolatos látomást kapja Pál, és világos számára, mire hívja Őt Isten. Ezt meg is osztja azt útítársaival és együtt döntenek úgy, hogy elindulnak Macedóniába. Pál és útítársai megértik, „biztosak lesznek benne (katolikus fordítás); több információ egybevetésével arra a következtetésre jutnak, hogy menjenek arra, amerre Isten hívja őket. Erre hívta Isten őket, de hogyan vezette őket? Lehet, hogy ez sokkal jobban érdekel téged, de szeretném kiemelni, hogy a „Mire hív Isten?” kérdés nélkül nincs értelme a „Hogyan vezet?” kérdést mélyen boncolgatni? Még akkor is, ha nem láthatjuk mindig teljesen, mire hív, az iránnyal, a célokkal, a látással jó, ha tisztában vagyunk.

I.2. Hogyan vezet Isten? Nézzük meg, pontosan hogyan vezet Isten ott és akkor Pált és a vele lévőket?

15. fejezet végén miután elválik Barnabástól Pál, ezt olvassuk: „...ÍGY...” . Ezzel a szóval kezdődik a fejezet. Ez az állapot, ez a helyzet, amiben az Isten vezetése történik. Ez a helyzet, ami az Isten vezetése, ez az „így”
- Vezet a Timóteussal kapcsolatos részben a testvérek ajánlása által: jó véleménnyel voltak róla, ajánlották. Mennyire fontos ez is. Ez nem emberi vélemény, vagy népszerűség, hanem az Isten vezetése.

- c) Vezetés az is, hogy Pál „A zsidókra tekintettel...” metéli körül Timóteust. Ez a belátás. Ezt kell most tennie. Tudja, hogy Timóteusnak lesz dolga még olyan helyen, ami miatt szükség van erre.
- d) Vezetés az is, hogy Timóteus mindebbe beleegyezik! Hogy nem áll ellen, nem tiltakozik, és meglátja ebben a helyzetben azt, amire Isten hívja őt és hogy most így vezet az Isten...
- e) Isten vezetésének nagyon különleges dimenziója a történetben az akadályok jelenléte: „A Szentlélek nem engedte...” olvashatjuk kétszer is a történetben. Isten vezetése „nem engedés” és a más irányba terelés, „kényszerítés”. Elindulnak Lisztrából Timóteussal és a pizidiai Antiókián keresztül. DNY felé: nem mehetnek. É felé (Mízia, Bitinia felé: ez a Fekete-tenger partja) sem (később Péter itt végez munkát, az ittenieket szólítja meg Péter első levele... VÉGÜL: NY felé veszik az irányt. Így érkeznek Tróászba. MOST MERRE? – merülhetett fel a kérdés bennük. Egyébként innen is sokfelé lehetett volna menni. Úgy is tűnhet: milyen bizonytalanok ezek az apostolok: erre vagy arra menjenek? Mit gondolhattak ők maguk is immár a második módosításnál? A vezetésnek ez a módja nem lehetett valami kellemes dolog...
- f) Itt van aztán a látomás, mint vezetés, ami sokaknak talán tetszik, mert kicsit exkluzív, különleges... Isten itt így látta ezt jónak. A látomásban a „macedón férfi” hívja Pált, ami mint kép bizonyára megmaradt Pálban. Micsoda vezetés ez Isten részéről: őt lásd! Ne a célt, a feladatot... az embert!!! A macedón férfi a látomásban ezt mondja: „JÖJJ! Pál, jöjj Európába! Légy segítségünkre.” Milyen intenzív hívás, vezetés. Nyilván nem a személyére volt (csupán) szükség, hanem az evangéliumra, amit hirdetett...
- g) Végül pedig itt a vezetésnek a közösségi oldala: T/1-ben olvassuk: „megértettük...”. A Pállal lévő testvérek (nem sokkal egy meghasonlás után) egyet értenek és így indulnak útnak. A MI FORDULAT Tróasztól tűnik fel: az új munkatárs Lukács, a leíró!

Összegezve mindezt azt láthatjuk, hogy Isten mindenhogyan vezet! Miket használ? Kognitív csatornák, Affektív, Akarati, Transzcendens... Mi kell ahhoz mégis, hogy ez átmenjen, működjön ott és akkor? A történetben megjelenő BIZALOM! Ez is többféle alakban jelenik meg, csak néhányat említek: ahogy Timóteus engedi a körülmetélést, ahogy Pál elengedi a terveit, elfogadja, hogy mit nem lehet, merre nem lehet, ahogy Isten emberekre bízta a missziót, a szétválás után (Pál, Barnabás) megmaradhatott a bizalom: Isten munkája folyik tovább!

I. MOST

II.1. Mire hív engem/minket Isten?

Az biztos, hogy a hívás, cél megmaradt: az evangélium hirdetése, élése a dolgunk. Krisztus követése, az Ő szeretetével szeretés, a formálódás, az utunk járása. Bizonyos értelemben Isten új területeket akar akkor is, ha ez nem földrajzi területeket jelent (de akár még azt is). Jelentheti az újat vagy a „régit” pásztorolását is. Sok rétege lehet ennek, de tudsz-e most erre magadnak felelni Isten előtt: mire hívsz engem, Istenem? Mi az utam lényege, mi a célom? Ugyanakkor nagyon fontos, hogy értsük, hogy MIRE HÍV MINKET ISTEN, mint gyülekezetet? Erről ez áll a szándéknyilatkozatunkban: *„A Gazdagréti Református Gyülekezet közösségében Istent kívánjuk magasztalni azáltal, hogy olyan közösséggé válunk, amely Őt szereti teljes szívéből, teljes elméjéből és teljes erejéből. Szeretnénk olyan gyülekezetté lenni, ahol a sebzett és elveszett ember az Ige hirdetése, a törődő közösség, valamint a társadalomban való tudatos jelenlét által találkozik Jézus Krisztussal, aki a gyógyulás és a bocsánat igazi forrása az összetört ember számára.”*

II. 2. Hogyan vezet engem/minket Isten? (Hogyan érthetem/érthetjük meg Őt?)

Ezután lehet aktuális a várva-várt kérdés: hogyan vezet az Isten? Adj kulcsot, biztos megértést...

- a) Előjáróban azt kell mondanom, hogy: „...ÍGY...”. Amiben vagy, amiben vagyunk. El tudod-e ezt fogadni? Ez, ami van, a kontextusod, az országod, nemzeted, környezeted, élettörténeted a vezetés része...?!
- b) Elmondhatjuk azt, amit az Ige kapcsán már elmondtunk, hogy mindenhogyan vezet! Kognitív csatornák, Affektív, Akarati, Transzcendens... - mindenhogyan!

MIÉRT NEM ÉRTJÜK akkor sokszor? Miért szenvedünk akkor? Nézzük meg a legfontosabb szempontokat, mik lehetnek a buktatók?

2 FONTOS MOTIVÁCIÓ (alázat és bűnbánat):

- Azt látom, hogy sokszor a megértésre fókuszálunk és görcsölünk rá. Meg akarjuk érteni, mintha mindig érthető lenne. Alázattal kell Isten előtt megállnunk: miért gondoljuk, hogy felfoghatjuk, megérthetjük...?
- Bűnbánattal kell Isten elé állnunk ebben, mert emögött sokszor az van, hogy tudni akarjuk, mert akkor... kielégül a kontrolligényünk. Irányítani akarunk.

2 BÁLVÁNY:

- Van emögött egy bálvány is: kulturális bálvány: a megértés ad végső megoldást! Félreértés ne essék: szükséges érteni, de a megértés nem minden, korlátolt és mindig magában hordja a félreértés lehetőségét.
- Ugyanilyen erős meggyőződés és tévedés lehet, hogy az Isten mindig valami újra, másra, jobbra vezet. Ez a „fejlődés” bálvány, azaz hogy mindig jobb lesz és fejlődünk és mindig jobb és több lesz...

2 SZÉLSŐSÉG:

- Szuperspiritualitás: elgondolkodtunk-e már azon, hogy miért kell Isten vezetésének mindig rendkívülinek és gyökeresen másnak lennie, mint a valóság vagy a megszokott, logikus?
- Racionalizmus: az is érdekes, hogy miért kell mindig érthetőnek, logikusnak, kiszámíthatónak, rutinszerűnek lennie a vezetésnek?

HÁRÍTÁS

- Egy egészen más irány a „nem értem” hozzáállás. Nem értem az Isten vezetését- miközben érthető és világos, csak az nem elfogadható a számomra. Sokszor szimpla háritás a „nem értem”. Pontosan értem, csak nem akarom azt tenni! – Kifinomult elhárító mechanizmusokkal rendelkezünk ahhoz, hogy elhordozzuk az elhordozhatatlant és túléljük a túlélhetlent. Fontos, hogy engedjük ezeket el és hagyjuk, hogy Isten győzzön meg! – Nem az elhárító mechanizmusok részletes megismerése és kezelés, leleplezése a megoldás, hanem elfogadni Isten tervét, ami a gyógyulás!

Kedves Testvérek! Keressük ma együtt Isten jelenlétét és akarátát! Ő a titkok Istene, aki mégis kijelenti magát. Megmutatta magát az apostolok korában is, hívta őket, vezette őket és milyen jó látni, ahogy ők ebbe beleálltak, ennek részesei voltak.

A keresztyén közösség küldetése a kérdésben: megjeleníteni, megélni az Isten vezetését! Ennek pedig a legkiválóbb útja Isten dicsőítése. Amikor nem magunkkal és a kérdéseinkkel foglalkozunk, hanem Benne gyönyörködünk, Őt magasztaljuk, dicsőítjük, állítjuk a középpontba, Előtte hódolunk és Őt várjuk. Tegyük ezt és bizzunk az ígérésében: „Keressétek először Isten országát és az Ő igazságát... és mindezek ráadásul megadatnak nektek.” Ámen!

(Thoma László)